

MV
April 28
XIII-1225HUNGARYCOMMUNIST PARTY /600/
ideology /603/VILLAGERS LEARN OF STALIN's "SECOND DEATH" FROM RFE.

SOURCE SALZBURG: Two peasant youths from KEMENESKÁPOLNA, aged 20 and 17 respectively.

DATE OF OBSERVATION: Up to April 19 1956.

ENGLISH SUMMARY: Residents of subsources' tiny native village learned about the resolutions of the 20th Party Congress from RFE broadcasts. In spite of their faith in RFE, they were rather skeptical about the news, since KHRUSHCHEV's attack on STALIN sounded too fantastic. The more were they surprised by a sharp criticism exercised on STALIN by an official speaker of the CP District Organization. On the one hand, people hope for difficulties to arise for the Soviets, on the other, RFE reputation scored a colossal success owing to the veracity of the broadcasts in question.

EVALUATION COMMENT: It is known from the press that CP instructors were sent to all branch organizations to elaborate on the new MOSCOW line. The report describes how such a provincial meeting was held.

+ + +

A SZUKP-jának XX. kongresszusáról a Bakony tövében fekvő kis faluban KEMENESKÁPOLNÁN - mint általában a világ eseményeiről a SZER adásaiból értesültek az emberek. Eleinte elég kételkedve fogadták HRUSCSOV támadását a "nagy" SZTALIN ellen, de mivel eddig még a SZER hireiben nem csalódtak, azt mondták "valami nyilván lehet a dologban, ha talán kissé túloz is a SZER."

Hivatalosan egyelőre semmi nyoma nem volt a dolognak. Sem a tanácselnök HORVÁTH Károly - 35 éves - sem a helybeli párttitkár, az 52 éves iskolaigazgató, NAGY Imre nem tudtak a dologokról semmit. A SZER hireiről ők is tudomást szereztek - titokban ők is hallgatják, ha nem is ismerik be - de csak legyintettek, mondván "amerikai propaganda az egész, hogy lehetne a nagy SZTALIN-t kritizálni."

/more/

Még akkor is kételkedtek, mikor értesítés jött CELLDÖMÖLKRől, hogy a járási oktatási bizottság egy előadója ápr. 9-én vagy 10-én - a pontos napra a két forrás már nem emlékszik - előadást fog tartani a XX. pártkongresszus határozatairól.

Mégis, a dolog kissé izgatta az embereket s így elég sokan gyűltek egybe a tanácsházán, hogy meghallgassák a járási kiküldöttet, KAPILLÁR László elvtársat, aki már máskor is beszélt a faluban, igaz mindig kisebb létszámú hallgatóság előtt.

Eleinte elég unalmasan indult az előadás. KAPILLÁR elvtárs ugyanis valami félóra hosszat azt fejtegette, hogy miként is kell a vetéstervet megvalósítani, milyen előny az, ha a gazda pontosan teljesíti a beadást, hogy fog ettől az életszínvonal emelkedni stb. A faluban még ma sincs TSZ - az emberek inkább hallgatnak a SZER BALINT gazdájára, mint a Párt szónokaira - s így KAPILLÁR elvtárs megjegyzései, hogy a társas gazdálkodás mennyire előnyösebb mint az egyéni "kinlódás" ismét csak süket fülekre találtak.

A hallgatóság már bóbiskolni kezdett, mikor KAPILLÁR elvtárs rátért arra, hogy nem úgy kell ám csinálni a dolgokat mint eddig, mert a "személyi kultusz" tulajdonképpen ellentétben áll az igazi kommunista tanokkal és LENIN hagyományaival. SZTALIN elvtárs - mondotta KAPILLÁR - eleinte jól vezette ugyan a Pártot LENIN halála után, de aztán mindinkább hajlott a személyi kultusz felé s elszédült saját hatalmától. A háboruban is sok hibát követett el SZTALIN, mert nem hallgatott a tapasztalt tábornokok tanácsára s ezért volt eleinte a Szovjetnek olyan sok vesztesége. SZTALIN azonban odáig ment, hogy a háboru után ezt nem hogy nem látta be, de még könyvet is írt s abban önmagát állította be nagy hadvezérnek. Most a Szovjetunióban visszatértek a LENIN-i kollektív vezetéshez s most majd minden jobb lesz mint eddig volt.

Az emberek egyik ámulatból a másikba estek e beszéd hallatán, de annyit már a kisgyerek is tud otthon manapság, hogy a hivatalos járási kiküldött ilyesmit nem mondhat el, ha nem felülről parancsolják neki, s így a SZER hírei utólag fényes igazolást nyertek, s a SZER becsülete óriási módon megnőtt a faluban.

A párttitkár, NAGY Imre az előadás után először igen levert és zavart volt, de minek utána bentjárt CELLDÖMÖLKön ismét visszanyerte önbizalmát. Baráti körben azt mondta, a Párt még erősebb lesz ezekután mint volt s a kommunizmus továbbra is fennmarad.

A falu lakossága azonban mégis reménykedik, hogy ez a nagy változás valami törést fog okozni a Szovjetben.

/more/

Április 16-ra egyébként újabb gyűlés volt hirdetve, melyen KAPILLAR elvtárs ismét a XX. pártkongresszus határozatairól kívánt beszélni. A parasztok azt mondták "de már ezt meghallgatjuk." Sajnos informátoraink ápr. 15-én elhagyták a falut s 16-án már Ausztriában voltak, így a második előadásról már nem tudnak beszámolni.

End